

Trygghet genom solidaritet

Vänsterpartiets förslag till budget för år
2023 och plan för 2024–2025 för Lidingö
stad

*En vision om ett Lidingö med lika möjligheter
och jämlika villkor*

Trygghet genom solidaritet - En vision om ett Lidingö med lika möjligheter och jämlika villkor

Sammanfattning av Vänsterpartiets budgetförslag:

- Bra, kommunalt drivna, skolor i varje stadsdel och goda uppväxtvillkor för barn och unga; 13,2 Mnkr tillförs förskola och skola.
- Tryggare socialtjänst, vård och omsorg; 18,8 Mnkr satsas på god kvalitet inom individ- och familjeomsorgen och omsorgen om äldre personer och personer med funktionsnedsättningar.
- En ö rik på kultur och aktiviteter för alla åldrar, Kultur och fritidsnämnden tillförs 3,5 Mnkr
- En tillgänglig och trafiksäker ö, Tekniska nämnden tillförs 2 Mnkr

För att finansiera dessa satsningar om totalt 38,4 Mnkr föreslås en skattesats om 17,94 kronor, 10 öre mer än majoritetens förslag för 2023. Vänsterpartiets förslag är samma som stadens skattesats 2021 och 55 öre lägre än skattesatsen var 2018 och 1,43 kr lägre än 2005.

För att finansiera dessa satsningar om totalt 38,4 Mnkr föreslås en skattesats om 17,94 kronor, 10 öre mer än majoritetens förslag för 2023.

Vänsterpartiets förslag är samma som stadens skattesats 2021 och 55 öre lägre än skattesatsen var 2018 och 1,43 kr lägre än 2005.

Gemensamma lösningar

Vänsterpartiet Lidingö arbetar för:

Gemenskap. Lidingö är en plats där många möts. Vissa av oss har levt hela våra liv på ön, andra kommer från andra delar av Sverige eller världen. Det som förenar oss är att vi är Lidingöbor och kan ta del av och glädjas åt vår fantastiska natur, våra stadsdelscentrum, Lidingö centrum, ett rikt kultur- och idrottsliv. Det är i mötet med andra människor och deras erfarenheter som vi skapar något som är större än den totala summan av våra individuella erfarenheter, gemenskap, samförstånd och ömsesidig respekt.

Solidaritet. Lidingö ska präglas av solidaritet. För oss innebär det att vi tillsammans betalar efter bärkraft för vår gemensamma välfärd. För oss är det en självklar lösning. Genom att gemensamt bära varandra skapar vi ett samhälle som håller ihop.

Inkludering. Det finns, och ska alltid finnas, plats för alla på Lidingö. Våra olikheter och olika erfarenheter gör oss starkare som kollektiv. Därför är det nödvändigt att se till att röja undan sådana hinder som idag stigmatiserar, fördomar, rasism, homofobi, transfobi och olika former av funktionsnedsättningar. Alla Lidingöbor har något att bidra med och på deras röster har vi alla ett ansvar att lyssna. Gammal som ung, kille som tjej.

Påverkan. För att trivas i ett samhälle är det vår övertygelse att man också måste känna att man har möjlighet att påverka det. Såväl sin närmiljö som inriktningen på politiken. Det måste finnas fler möjligheter än att gå och rösta vart fjärde år. Breda samråd inför exempelvis nybyggnation är ett exempel på detta. Även att inkludera Lidingös föreningsliv i olika remisser och vara lyhörd för deras åsikter

Inriktningsmål

1. Ett solidariskt Lidingö där människors välfärd går före ekonomisk vinst

På Lidingö ska människor i alla åldrar, med olika social, ekonomisk och kulturell bakgrund välkomnas till en kreativ och trivsamt miljö att bo, arbeta och studera i. Skola, vård och omsorg driver vi och finansierar gemensamt, utan vinstintressen.

2. Hållbar ekonomi för medborgarna och medarbetarna

En budget i balans skapar förutsättningar för god service. Lidingö ska ha en ekonomisk politik som bygger på ett skatteuttag som motsvarar de behov som finns. Skattesänkningar som i stället tas ut i avgifter skapar en orättvis fördelning. Dolda nedskärningar tvingar verksamheterna att spara på den personal som är förutsättningen för en bra verksamhet. Det skapar utarmade skolor och omsorg om äldre personer och personer med funktionsvariationer. Därför ska Lidingö ta ett långsiktigt ansvar för att driva en ekonomisk politik som gynnar så många Lidingöbor som möjligt och som ger medarbetarna i kommunen så goda arbetsvillkor som möjligt. Det är också en förutsättning för att behålla personalen.

3. Ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart Lidingö

Lidingö ska vara en föregångare när det gäller energisparande och klimatsmart uppvärmning och kommunikationer. Lidingö ska handla ekologiskt och rättvist och värna biologisk mångfald, natur och vattenområden.

4. Ett kreativt Lidingö där skapande och förnyelse stimuleras

I Lidingö ska finnas ett rikt kulturliv, goda rekreativsmöjligheter i orörd natur, vackra parker och välvårdade kulturmiljöer. Lidingö ska vara en kommun där människors skapande och kreativitet främjas och stöds. Alla ska ha möjlighet att utöva och uppleva kultur, ha tillgång till mötesplatser och ha goda möjligheter till en aktiv fritid och föreningsgemenskap. Staden ska underlätta företagande. Staden ska ta vara på sin egen personals utvecklingsidéer och engagemang.

Personalen ska ha tid och förutsättningar att göra ett bra arbete, några ledord är:

Trygghet skapar vi genom tillit och att lyssna på varandra och ta tillvara på varandras olikheter som styrkor i stället för att se dem som något som skiljer oss åt. Trygg är den som vet att hen har en välfärd som går att lita på och en omgivning av familj, grannar, vänner och civilsamhälle. Varje Lidingöbo ska kunna utvecklas och våga ta nya steg i livet och veta att det finns ett skyddsnät som fungerar när det behövs.

Inkludering är att forma ett samhälle som är anpassat för alla oavsett funktionsvariationer, kön, ålder, bakgrund. Stadens alla verksamheter ska ta vara på Lidingöbornas tankar och åsikter och ge en starkare röst för dem som annars har svårt att göra sig hörda. Initiativ och kreativitet ska uppmuntras i stadens alla verksamheter. Tillsammans ska vi forma ett samhälle där ingen ställs utanför.

Kunskap är grunden för samhällsutveckling. Genom en bra och stimulerande förskola och skola och genom att ta tillvara på de kunskaper som finns inom stadens organisation, bland medarbetare och bland medborgare, skapar vi ett bättre Lidingö för alla.

Budgetförslag

Utveckling av Lidingö

Lidingö ska vara en levande stad med en egen identitet. Lidingö ska utvecklas i takt med regionen och ta ett regionalt ansvar.

Lidingö centrum ska vara en mötesplats med butiker, restauranger, kaféer och plats för kultur och upplevelser. Lidingö centrum måste få chans att klara konkurrensen med E-handel och andra centrum i regionen. Det ska finnas anledningar att söka sig hit – därför måste Lidingö centrum få växa. Därför behövs det ett betydande bostadstillskott i öns centrala delar för att ge ännu mer liv i centrum. Parkeringsplatserna i centrum och området utmed Lejonvägen bör bebyggas med en tät, stadsmässig bebyggelse som förbättrar miljön och förstärker känslan av centrum. En ökad bebyggelse längs Stockholmsvägen och i Torsvik kan också ge ekonomiskt underlag för att överdäcka "diket" i Torsvik och motivera att landstinget på sikt finansierar en dragning av spårvägen genom centrum. Lidingö har flera områden som kan utvecklas för att bli mer attraktiva. Några exempel är Larsbergs hållplats, och bygga ihop Larsberg, Högsätra, delar av Hersby och Dalénum, parkeringshuset i Larsberg, fastigheten Missionsskolan 1 vid Kottlavägen och runt Rudboda torg.

Stadsdelarnas närservice är hotad. Ett sätt att värna den är att möjliggöra kompletteringsbebyggelse. Det finns flera områden där det finns intressenter att bygga, till exempel i Käppala, Torsvik och Björnbo.

I en levande stad måste alla kunna bo, även de som inte har höga löner. Rätten till en bostad ska gälla alla. Det kvarvarande hyreshusbestånd som Lidingö stad äger ska behållas i stadens ägo och ingå i ett återskapat allmännyttigt fastighetsbolag. Det före detta servicehuset i Högsätra ska användas för stadens bostadssociala behov.

Där staden äger byggbar mark ska den upplåtas med tomträtt till stadens nybildade allmännyttiga fastighetsbolag. I dess ägardirektiv ska ingå att bygga så energisnålt och samtidigt billigt som möjligt, så att vi bygger för alla, och för framtiden!

Kommunstyrelsen tillförs resurser för att miljö- och stadsbyggnadskontoret ska kunna arbeta för att revidera och utveckla nya planområden för att inrymma fler bostäder. Fastighetsnämnden har ett ansvar att använda stadens fastighetsbestånd så att det blir till nytta för personer och familjer som är i behov av en bostad och där sociala skäl talar för att staden bistår.

Klimatsmart kommun som värnar den biologiska mångfalden

Klimatförändringarna måste vi möta med verkningsfulla åtgärder för att ge kommande generationer möjlighet att leva ett bra liv. En ny miljöplan behöver därför tas fram, med tydliga och ambitiösa mål. Lidingö ska vara en föregångare när det gäller energisparande och klimatsmart uppvärmning. Energiåtgången i kommunens fastigheter ska minimeras och andra fastighetsägare stimuleras att fortsätta med energibesparande åtgärder och anlägga solceller där så är lämpligt.

Lidingö ska värna biologisk mångfald, natur och vattenområden. Staden bör också arbeta med måttet grönytefaktor för att skapa positiva ekosystemtjänster och minska risken för översvämningar genom att lägga dagvattenbrunnar i direkt anslutning till grönområden. Staden bör också utreda möjligheterna att återställa våtmarker för att binda mer koldioxid.

Staden ska vid inköp välja miljövänliga och energisnåla produkter och maskiner och, där det är möjligt, välja varor som är ekologiska och/eller rättvisemärkta. Staden ska leva upp till de nya mål regeringen fastslog i september 2022.

Det ska vara enkelt och tryggt att välja cykel eller att gå. Stadens egna fordon ska drivas på ur miljösynpunkt bästa sätt, och kvarvarande fossildrivna fordon snabbt fasas ut. Staden ska främja kollektivtrafiken och ny bostadsbebyggelse ska i första hand ske i kollektivtrafikhärla lägen. Staden ska även upprätta dialog med SL för att få pendelbåtarna att vid vissa turer trafikera även Fjäderholmarna som är en del av Lidingö stad.

Staden ska verka för att allt avfall från såväl hushåll som industri och kontor ska källsorteras för återvinning, utvinning av biogas i Käppalaverket eller nyttiggöras på annat sätt.

Dessa mål ska genomsyra alla nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar. Fastighetsnämnden har ett särskilt ansvar i underhållsplanering och genomförande av renoveringar av stadens fastigheter liksom i upphandlingar av entreprenader. Miljö- och stadsbyggnadskontoret har ansvar för att planera nya områden på ett klimatsmart och miljövänligt sätt.

Företagsvänlig kommun

Lidingö har många småföretagare och egenföretagare. Det ska vara enkelt att få kontakt med stadens handläggare och förtroendevalda. Företag som vill utvecklas ska få stöd, och mark behöver planläggas för att kunna erbjuda expanderande verksamheter en chans att vara kvar på ön. Staden ska stödja och underlätta olika former av klusterbildningar som företagare vill göra. Staden ska fortsätta att stödja Nyföretagarcentrum. Lidingö ska också arbeta för en utbyggd kollektivtrafik genom att bygga fler bostäder för att stimulera reseunderlaget för SL. På så vis underlättas jobbpendlande till och från staden.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för detta politikområde.

Förskola, skola, gymnasium, Komvux och SFI

Alla barn ska ha rätt till en bra och utvecklande förskola, skola och fritidshem/fritidsklubb, i grupper med rimlig storlek, pedagogisk mångfald och väl utbildad personal. Varje barn måste få det stöd och den trygghet hen behöver. Förskola och skola ska stimulera barn och unga att vara självständiga, kreativa och ansvarstagande. Fler lärare, bättre arbetsvillkor och mindre barn- och elevgrupper är viktiga mål. Det finns ett stort behov av fler specialpedagoger. Lärarna behöver administrativ avlastning och staden ska minimera den administration som åläggs skolorna.

Förskolan ska ge alla barn lika möjlighet till en meningsfull, rolig, utvecklande och upplevelserik vardag. Den ska vara så attraktiv att fler förskollärare vill söka sig till Lidingös barnomsorg.

Andelen som är förskollärare är låg i Lidingö, 25 procent att jämföra med 40 procent som snitt för landets alla kommuner. Andelen fritidspedagoger är ännu lägre. Andel förskollärare och fritidspedagoger bör vara ett av de nyckeltal som kommunfullmäktige följer upp.

Förskolegårdar ska ses som en pedagogiskt planlagd utemiljö och vara ett komplement till en pedagogiskt planlagd miljö inomhus. Därför ska Boverkets rekommendationer om friyta per barn följas även utomhus. Små förskoleenheter där barnen har lättare att bli sedda av personalen, rota sig och känna sig trygga, bör föredras framför stora enheter där anonymiteten blir större.

Alla elever ska kunna gå ut grundskolan med behörighet att läsa vidare i gymnasiet. Flertalet gör det, men inte alla. Alla elever måste få ett stöd anpassat för den eleven. Det ställer krav på att det finns tillräckligt med lärare, att ge individuellt stöd tar tid. Elever med svagt stöd i hemmet måste få särskild uppmärksamhet. Inriktningen ska vara mot bildning, skolan ska stimulera till lärande, inte skapa stress genom ensidigt fokus på prov och betyg. Majoritetens förslag till mätbara inriktningsmål är för ensidigt inriktade på meritvärde och betygspoäng medan lusten att lära och möjligheten att påverka inte finns med vilket är en brist. Målet, från förskola, via grundskola och gymnasium bör vara att elever ska lära för livet och för fortsatta studier. Skolan ska vara en möjliggörare för alla elever att uppnå sin fulla potential och bli goda samhällsmedborgare.

Alla som vill ha en gymnasieplats i Lidingö ska garanteras att få det. Ingen elev med låga betyg ska tvingas åka flera mil för att få gå i gymnasium. Det behövs en utbyggnad av Hersby gymnasium. Det ska finnas tillgång till kommunal vuxenutbildning och SFI i kommunal regi i Lidingö. Det är viktigt att kommunen tar ansvar för att tillgodose att nyanlända får en god utbildning och kommer ut i arbetslivet. Här kan ett nära samarbete med Komvux vara en bra väg till praktik. Lidingö bör se till att det finns goda möjligheter att utbilda sig inom bristyrken. Komvux och SFI bör under året återuppta arbete som tidigare bedrivits med arbetsplatsförlagd yrkes- och språkutveckling tillsammans med Omsorgs- och socialförvaltningen. Ungas psykiska ohälsa bör uppmärksammas mer och en satsning på elevhälsovården är därför viktig tillsammans med en satsning på drogprevention. Många unga riskerar att självmedicinera sin psykiska ohälsa med narkotika vilket kan få ödesdigra effekter. Det ska vara lätt att söka hjälp och man ska som ungdom i dessa sammanhang känna ett förtroende och stöd från vuxenvärlden.

Därför föreslår Vänsterpartiet en ökad ram för Utbildningsnämnden.

Kultur, fritid, föreningsliv

Kultur är en del av vår livsluft, och en viktig del av stadens hälsoprofil. Den växer fram i mötet mellan människor. Kultur kan inte och får inte styras av politiska beslut, däremot kan vi genom politiska beslut på olika sätt skapa förutsättningar för ett rikt kulturliv. Det behövs ett fritt kulturklimat på Lidingö där det är lätt att arrangera olika spännande aktiviteter. Lidingö ska vara en kommun där människors skapande och kreativitet främjas och stöds. Det ska finnas plats för möten och skapande.

Biblioteket har en viktig roll att ge alla likvärdig tillgång till böcker, tidningar och andra media, det är en bas för att söka kunskap och sannolikt den mest besökta kulturinstitutionen på ön. Biblioteket har genom flytten till Stadshuset fått en stärkt roll som förmedlare av kultur och samhällsinformation och som mötesplats. Biblioteket ska ha generösa öppettider och goda möjligheter till uppsökande verksamhet och närvaro i stadsdelarna. Det ska finnas väl utrustade och bemannade skolbibliotek i alla skolor.

Musikskolan och Sagateatern bör utvecklas till en kulturskola. Avgifterna i Musikskolan och Sagateatern ska sänkas, inte höjas.

Staden ska underlätta för medborgarna att vara fysiskt aktiva, att mötas och att kunna utöva och uppleva olika fritids- och kulturaktiviteter. Det ska finnas ett varierat utbud av fritidsaktiviteter såväl för unga som vuxna, och flickor ska få samma förutsättningar som pojkar. Idrottsföreningarna ska genom fortsatt utbyggnad av bollplaner och gymnastikhallar ges bra förutsättningar. Den planerade simhallen ska utformas för träning, motion, rekreation och samvaro för alla åldrar. Stödet till idrottsföreningarna ska stimulera föreningarna att ha inriktning på att idrott är roligt och att alla ska få vara med.

Fritidsgårdarna har en viktig roll i det förebyggande arbetet, fritidsgårdar ska finnas i alla stadsdelar. Fritidsgårdarna behöver få möjlighet till ökat öppethållande och utvecklas också i Larsberg-Bodal-Baggebyområdet. Fritidsgårdarnas kvällsverksamhet bör på nytt bli en del av Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde, med bibehållen möjlighet till delade tjänster med utbildningsnämndens fritidsklubbar.

Kulturverksamheten genom studieförbund och föreningsliv är omistliga delar i stadens kulturliv. Staden ska tillgodose behovet av lokaler för föreningsliv och aktiviteter såsom utövande av konst, musik och teater, samt att föreningar som bedriver verksamhet för barn och unga, för äldre och för personer med funktionsvariationer har subventionerade eller inga lokalkostnader. Staden ska ta ett ökat ekonomiskt ansvar för Föreningsgården för att möjliggöra att denna för föreningslivet så viktiga resurs kan finnas kvar.

Lidingö ska också under mandatperioden ansöka om medlemskap i International cities of refugees network (ICORN). Detta nätverk finns till för att erbjuda en förföljd konstnär eller kulturarbetare möjlighet till en fristad under två års tid. Fristadskonstnärerna kommer i regel från länder med hårda och totalitära regimer där det är svårt eller omöjligt att verka som fri skapande konstnär. Kultur är en del av oppositionsarbetet mot totalitära regimer och för demokrati. Lidingö ska fortsätta sin stolta tradition från Raul Wallenberg av att stå upp för yttrandefrihet, konstnärlig frihet och de mänskliga rättigheterna.

Därför föreslår Vänsterpartiet en ökad ram för Kultur- och fritidsnämnden.

Tillgänglig kommun för alla

Personer med funktionsvariationer ska kunna leva ett liv där funktionsnedsättningar inte ska innebära ett handikapp. Staden har antagit ett funktionshinderpolitiskt program med höga ambitioner. För att förverkliga ambitionerna krävs att de åtgärder som behövs finns med i budget för varje år och att staden skjuter till de ekonomiska medel som behövs.

Genom anpassning av bostäder, gemensamma lokaler och gatumiljö och en väl fungerande kollektivtrafik och färdtjänst ska alla kunna bo var man vill och ta sig dit man vill. De gemensamma miljöerna ska göras lättorienterade, både för personer med synnedsättning och för personer som kan ha svårt att orientera sig av andra skäl. De vägar där gående och cyklister blandas behöver förändras för att bättre separera de två trafikslagen.

Flera av stadens gruppboheter behöver i närtid ersättas med mer lämpade bostäder eller där det är lämpligt rustas upp. Staden bör få bättre offentlig belysning, anpassad efter tid på dygnet och efter årstid. Gatubelysning kan även vara en brottspreventiv åtgärd och skapar större trygghet i samhället. Gatubelysning i exempelvis friluftsområden bör utformas på ett sådant sätt att den inte stör naturen eller djurlivet.

Därför tillförs Tekniknämnden utökade medel för anpassning av utemiljöer och gång- och cykelvägar.

Den som behöver hjälp i sin vardag ska kunna få det på ett individuellt utformat sätt och i tillräcklig utsträckning för att själv kunna forma sin vardag, oavsett om insatserna ges som personlig assistans eller enligt socialtjänstlagen. Det ska finnas möjlighet till meningsfull sysselsättning, hjälp att finna arbete, och sociala träffpunkter.

Den dagliga verksamheten är viktig, och Ö-gruppen (Lidingö dagliga verksamhet) måste tillförsäkras bra möjligheter att erbjuda individuellt anpassade arbetsuppgifter. De nedskärningar majoriteten genomfört har försvårat det målet.

Boendestöd ska erbjudas av kommunen. Upphandling av externa aktörer försvårar för personalen att vara flexibel och kunna anpassa insatser och tid efter de behov som finns hos de personer de stöder. Därmed minskar, inte ökar, valfriheten för de som har stödet. Omsorgs- och socialnämnden tillförs en större resursram för verksamhet inom LSS-området.

Äldrevänlig kommun

Lidingö ska vara en äldrevänlig kommun. Tillsammans med Lidingös äldre befolkning genom dess pensionärsorganisationer bör staden identifiera vad som är bra och var det brister. Detta ska resultera i en bred handlingsplan för förbättringar.

Förebyggandeenhetens olika verksamhetsområden är värdefulla och ska värnas. Mötesplats centrum kan vara ett nav och stöd för pensionärsorganisationernas, trossamfundens och andra organisationers arbete för att till exempel bryta ofrivillig ensamhet. Under kommande år bör staden påbörja planeringen för att i egen regi bygga ett seniorboende i Lidingö centrum, i anslutning till det nuvarande seniorboendet Tor som med fördel kan omvandlas till ett trygghetsboende, med möteslokal och personal som finns till hands för att stödja.

Var och en ska garanteras den hjälp hen behöver för att tryggt kunna välja att bo kvar i sin egen bostad så länge man själv önskar. När man behöver hemtjänst ska den utformas så att den stärker ens möjlighet att trots hjälpbehov fortsätta att styra sin vardag. Den äldre personen ska ges möjlighet att tillsammans med hemtjänstens professionella personal utforma insatserna. Ett nära samarbete med primärvården är önskvärd och teamarbete över professionsgränserna är nödvändigt för till exempel personer som bor hemma med en demenssjukdom och när man kommer hem som "utskrivningsklar". En dialog bör tas upp med Region Stockholm om gemensamma team för de äldre personer som har omfattande behov av vård och omsorg.

Staden ska kunna garantera att fast omsorgskontakt i hemtjänsten får en reell innebörd och att det så långt möjligt är samma person som kommer hem till den som behöver hjälp. När omsorgsbehovet blir stort ska den som så önskar snabbt få plats i särskilt boende. Det ska finnas olika typer av särskilt boende, anpassat t.ex. för vård i livets slut, för personer med demenssjukdom, personer med somatiska sjukdomar och stora

funktionsnedsättningar. Den som önskar få flytta till servicehus ska kunna få göra det. Baggeby gård ska därför vara kvar som servicehus.

Kvalitetsuppföljningarna bör i större utsträckning bygga på deltagande observationer av erfaren personal och intervjuer med omsorgsmottagare, anhöriga och omsorgspersonal. Sjuksköterskebemanningen ska öka, och huvudprincipen ska vara att det alltid finns minst en sjuksköterska tillgänglig på vård- och omsorgsboendena. Utvecklingen av akademiska vård- och omsorgsboenden är mycket positiv.

Anhöriga ska garanteras individuellt utformat stöd. Insatser som dagverksamhet m växelvård ska ha en låg avgift så att ingen tvingas avstå pga. kostnaden.

Lidingös peng för hemtjänst ligger under rikssnittet och klart under Stockholms stad. Lidingös peng för vård- och omsorgsboende ligger likaså lägre. Lidingös äldreomsorgspeng behöver successivt höjas, för 2023 med 4,5 procent.

Avgiften för mat inom alla boendeformer överstiger vida Konsumentverkets hushållsbudget, avgifterna för dagverksamhet och korttidsboende är anmärkningsvärt höga. Vänsterpartiet vill sänka dessa avgifter enligt bilaga 3.

Därför föreslår Vänsterpartiet en ökad ram för Omsorgs- och socialnämnden.

Sociala insatser

Lidingös individ, familj och integration är en viktig resurs för att ge alla, även personer som tillfälligt eller mer permanent behöver stöd, möjlighet att leva under trygga förhållanden och utvecklas utifrån sina möjligheter. Alla insatser ska ske med respekt för den enskildes rätt att själv bestämma över sitt liv.

Det förebyggande arbetet måste ges tillräckliga resurser, särskilt för att nå ungdomar i riskzon, barnfamiljer med problem, personer med ett riskbruk av droger och alkohol, spelberoende, personer med risk att bli hemlösa. Dimensioneringen av fält- och preventionsenheten behöver följas upp. Projektet Trygg uppväxt är en intressant modell som måste ges bra förutsättningar när det nu ska göra en omstart efter pandemin.

Individ, familj och integration föreslås enbart få en uppräknig med en procent. Vänsterpartiet avvisar den formen av dolda nedskärningar.

Stadens arbete med barn och ungdomar ska ske på ett flexibelt sätt i nära samverkan mellan olika förvaltningar, föreningar och föräldrarna själva. De utökade resurserna för socialtjänstens barn och unga är välkommet.

Det ska alltid finnas stöd och boende för kvinnor som drabbas av mäns våld eller våld i nära relationer, även om de inte vill journalföras. Ett fortsatt och långsiktigt stöd till Lidingö Kvinnojour är därför angeläget.

Mottagande av nyanlända och arbete med att stödja integrationen

Lidingö ska ha ett generöst flyktingmottagande med ett tryggt boende och ett väl fungerande integrationsarbete.

Lidingö har varit bra på att ta emot personer som sökt en fristad från krig och våld. Lidingö ska fortsätta att vara en öppen och human kommun. Nyanlända som i enlighet med bostadsanvisningslagen hänvisas till Lidingö ska ges möjlighet att bo kvar i Lidingö, fullgöra utbildning och yrkesintroduktion, fortsätta att etablera kontakter med andra Lidingöbor. Ingen barnfamilj ska vräkas från sin bostad bara för att det gått två år från det de flyttade in i sin tillfälliga bostad. I enlighet med Barnkonventionen, som nu är lag, ska barns rätt till bostad prioriteras. Inga barn får behövas flytta från en invand miljö med förskola/skola och kamrater – särskilt inte barn som kommit till Sverige efter att ha behövt lämna ett krigsdrabbat land. Det ska alltid göras individuella avvägningar. Ensamkommande flyktingbarn som fyller 18 år ska ha möjlighet att bo kvar i Lidingö och här göra klart sin skolutbildning.

Staden ska stödja nyanlända att etablera sig i Sverige, genom utbildning, hjälp att få bostad och stöd i att söka arbete. Staden ska samarbeta med civilsamhället för att underlätta nyanländas integration, och stödja trossamfund, föreningar och enskilda som på olika sätt skapar kontakter mellan nya i Sverige och de som bott här länge.

Lidingö är mycket framgångsrikt i att hjälpa arbetslösa att finna ett arbete. Reformeringen av Arbetsförmedlingen enligt Januariavtalet syftar till att det arbetet i stället ska läggas ut på fristående aktörer. Lidingö stads tjänstemän bör få fortsätta med sitt framgångsrika arbete som bland annat bygger på upparbetade lokala kontakter.

Trafik och säkerhet

Såväl miljö- som hälsoskäl talar för att prioritera gång- och cykeltrafik. Vänsterpartiet vill att staden ska främja kollektivtrafik i hela kommunen och underlätta att ta cykeln i stället för bilen. Staden ska också se till att skolbarn har trygga skolvägar och får möjlighet att gå eller cykla till skolan i stället för att få skjuts av en förälder. Trafiken ska utformas utifrån de oskyddade trafikanternas behov. Staden ska också i samtal med SL försöka se till att vissa turer på pendelbåtlinje 80 stannar på Fjäderholmarna. Det är orimligt att det finns delar av Lidingö stad som man inte kan ta sig till utan att först ta sig till centrala Stockholm.

Avgifter ska införas för parkering på stadens gator vilket ökar nämndens intäkter. Det är rimligt att nyttjande av allmän mark som gator och anlagda parkeringsplatser avgiftsbeläggs, att avstå från att avgiftsbelägga är detsamma som att subventionera Lidingöbons bilkörande. Vi menar också att parkeringsnormen vid nybyggnation i kollektivtrafiknära lägen bör sänkas generellt för att öka incitamenten att resa kollektivt eller välja cykel- eller gångtrafik och stimulera till bilpooler.

Grön ö

I Lidingö ska det finnas goda rekreationsmöjligheter i orörd natur, vackra parker och välvårdade kulturmiljöer. De unika och natursköna områdena i kommunen måste bevaras och vårdas. Lidingös grönområden är en ovärderlig resurs för rekreation och allehanda friluftaktiviteter. Det är viktigt att dessa hålls lättillgängliga sommar som vinter. Skogarna är till för rekreation och friluftsliv. Detta syfte ska vara vägledande för hur de sköts. Förslagen i stadens grön- och blåplan ska genomföras.

Staden ska vara en bra arbetsgivare

Den i särklass största arbetsgivaren i Lidingö är Lidingö stad. Staden ska vara ett föredöme som arbetsgivare med ett gott samarbete med de fackliga organisationerna, ett bra arbetsklimat där förslag och kritik tas tillvara och inte tystas ned och att personalen får fortbildning och kan vidareutvecklas. Genom ökat personalinflytande över såväl verksamhet som arbetsplats kan vi både förbättra arbetsklimatet för de anställda och höja kvalitén på verksamheten. Varje förvaltning ansvarar för att såväl egen personal som personal i upphandlade verksamheter mår bra, trivs och känner sig säkra på sina arbetsplatser.

Finansiering

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet ökade satsningar med 38,4 Mnkr och minskade avgifter med 2 Mnkr. Eftersom den nya regeringens budget inte innehåller de ökade generella statsbidrag till landets kommuner som krävts blir en skatteköjning nödvändig. Med hänsyn till de stora överskott staden haft flera år kan överskottsmålet om en procent sänkas de tre närmaste åren för att undvika för stora skatteköjningar. Skatteköjningen för 2023 kan då begränsas till 10 öre.

Plan för 2024- 2025

Nämnderna måste få rimliga förutsättningar för åren 2024 och 2025. Budgetramarna ska utgå från en realistisk beräkning av löne- och kostnadsökningar, befolkningsutvecklingen och den budget Vänsterpartiet föreslår för 2023. Uppräkningen av nämndernas budget ska ske enligt SKR:s prisindex för respektive år. Om de generella statsbidragen till kommunerna inte höjs kommer det kräva betydande skattehöjningar för de båda kommande åren, med cirka 35 öre 2024 och ytterligare 20 öre 2025. Skattesatsen skulle då år 2025 bli något över vad den var år 2018 men under nivån som gällde 2017.

Ändringsyrkanden:

Vänsterpartiet föreslår att kommunfullmäktige beslutar fastställa Vänsterpartiets förslag till budget 2023, avseende plan för verksamheten och ekonomin 2023 inklusive taxor och avgifter, och en utdebitering om 17,94 kronor, samt en plan för ekonomin för 2024 och 2025 enligt bilaga 2. Beslutet innebär att nämndernas budgetförslag fastställs med de ändringar som följer av *Vänsterpartiets budgetförslag enligt bilaga 1.*

Bilaga 1, yrkanden om ökad ram, belopp i Tkr

Kommunstyrelsen	1 000
<i>ökade resurser för planarbete för utökat bostadsbyggande</i>	1 000
Utbildningsnämnden	13 160
<i><u>KomVux</u> och SFI behålls i stadens regi</i>	1 500
<i>Ökad satsning elevhälsovården</i>	500
<i>Ökad socioekonomisk peng</i>	1 000
<i>Ökad peng förskola (uppräknig med 4,5 %)</i>	4 300
<i>Ökad peng skolbarnsomsorg (uppräknig med 4,5 %)</i>	3 300
<i>Ökad peng grundskola</i>	1 560
<i>Ökade resurser fritidsgårdarna</i>	1 000
Omsorgs- och socialnämnden	18 725
<i>Uppräknig med 3,3 % för individ, familj och integration</i>	5 500
<i>Uppräknig med 4,5 % för vård- och omsorgsboende</i>	7 335
<i>Uppräknig med 4,5 % för hemtjänst</i>	1 500
<i>Uppräknig med 4,5 % för daglig verksamhet</i>	575
<i>Uppräknig med 4,5 % för bostad med särskild service</i>	1 650
<i>Uppräknig med 4,5 % för <u>boendetsöd</u></i>	165
<i>Utbildningssatsning tillsammans med <u>KomVux</u> och SFI</i>	1 000
<i>Sänkta avgifter måltider, korttidsboende mm</i>	1 000
Kultur- och fritidsförvaltningen	3 500
<i>Minskning av avgifterna för Musikskolan och Sagateatern samt simhallen</i>	1 000
<i>Ökade resurser för biblioteket</i>	400
<i>Högre uppräknig för löne- och prisutvecklingen</i>	500
<i>Ökade medel för kulturbidrag, föreningsstöd och stöd till studieförbunden</i>	1 000
<i>Ekonomiskt bidrag till Föreningsgården</i>	600
Tekniska nämnden	2 000
<i>Tillgänglighetsfrämjande åtgärder</i>	1 250
<i>Trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder</i>	1 250
<i>Parkeringsavgifter</i>	-500
Summa ökade kostnader och minskade intäkter	38 385

Bilaga 2 Resultaträkning

resultatbudget 2023–2025, Mnkr	Stadens	Vänsterpartiets förslag		
	förslag	år 2023	år 2024	år 2025
verksamhetens intäkter	2023 615,6	613,6	619,4	630,0
verksamhetens kostnader	-3 444,9	-3 481,3	-3 600,8	-3 643,7
avskrivningar	-171,0	-171,0	-185,6	-192,3
verksamhetens nettokostnader	-3 000,3	-3 038,7	-3 167,0	-3 206,0
skatteintäkter	3 549,9	3 569,8	3 782,2	3 906,4
generella statsbidrag/utjämning	-515,3	-515,3	-600,4	-687,4
Verksamhetens resultat	34,3	15,8	14,7	13,0
utdelning från av staden ägda bolag	0,0	0,0	0,0	0,0
finansnetto	3,3	3,3	2,5	3,6
årets resultat	37,6	19,1	17,2	16,6

Bilaga 3: Inriktning för ändringar avgifter för omsorgen om funktionsnedsatta och äldre personer

Korttidsboende

Vid korttidsboende har den enskilde kvar sitt ordinära boende. Att debitera avgift för boende i korttidsboende innebär dels att den som beviljats korttidsboende i praktiken får dubbel hyra, dels en klar risk att den enskilde inte har sitt förbehållsbelopp kvar. Därför ska ingen avgift tas ut för själva boendet.

Dagverksamhet

Dagverksamhet är en viktig insats för att underlätta kvarboende, och fungerar i många fall som en oersättlig avlösning för anhöriga. Avgiften för dagverksamhet ska därför inte överstiga hemtjänst i nivå 3. Ingen avgift ska tas ut för resa till/från dagverksamhet.

Avgifter för mat

Avgifterna för mat i dagverksamhet, boenden med särskild service, LSS-boenden, särskilt boende med heldygnsomsorg enligt SoL och korttidsboende ska inte överstiga vad den enskilde skulle ha betalat om han/hon själv kunnat tillreda maten. Avgifterna ska därför inte överstiga Konsumentverkets hushållsbudget.

Avgiften i den nivå den har i staden idag inkluderar avgift för tillredningen vilket ska jämföras med vård- och omsorgsavgiften och reduceras så att den enskilde har kvar sitt förbehållsbelopp, och inte tas ut alls när insatsen är beslutad enligt LSS.